

Nezavisna pravosudna komisija predlaže reformu sudske uprave

Izvještaj o sudskoj upravi u Bosni i Hercegovini, koju je pokrenula Nezavisna pravosudna komisija (IJC), utvrdio je da su sudovi nedovoljno finansirani, dezorijentisani i da sudstvo ne koristi radno vrijeme sudija na efikasan način. Direktor IJC-a, Rakel Surlien, poslala je prošle sedmice sudovima i ministarstvima pravde na svim nivoima u cijeloj Bosni i Hercegovini izvještaj pod nazivom "Blagovremeno vršenje sudske funkcije". U Izvještaju se daju preporuke u vezi s reformama o unutrašnjem funkcionisanju sudova.

Na čelu projektnog tima sastavljenog od pet međunarodnih i domaćih stručnjaka bila je sudija Anne Austbo, predsjednik jednog od najvećih prvostepenih sudova u Norveškoj. Od januara ove godine, ovaj tim je obavio izuzetno veliki broj razgovora sa dužnosnicima sudova i ministarstava pravde i ispitao predmete u pet ciljnih sudova u oba BiH entiteta; Okružnom sudu Srpsko Sarajevo, Osnovnom sudu u Banja Luci, Kantonalnom sudu u Zenici i Općinskim sudovima u Konjicu i Ljubuškom.

U Izvještaju je zaključeno da sudovi daju isuviše važnosti unutrašnjim pravilima i postupcima, a premalo obezbjeđenju kvalitetne usluge građanima i blagovremenom rješavanju predmeta. Statističko izvještavanje u sudstvu zahtijeva ozbiljnu reviziju kako bi se akcenat više stavio na rješavanje neriješenih predmeta.

"Predmeti se gomilaju na radnim stolovima sudija", kaže sudija Anne Austbo predlažući da se sudije educiraju u oblasti efikasnog postupanja po predmetima. "Sudovi bi trebalo da imaju kvalitetne administratore koje bi sudije mogli zadužiti da rješavaju rutinske zadatke, a sudije bi trebalo da bolje

iskoriste svoje radno vrijeme tako da rad na predmetima stalno napreduje. Također bi trebalo da više vode računa o rješavanju problema kašnjenja u vođenju postupaka, te da slobodno prosuđuju kako bi se kašnjenja smanjila", kaže Anne Austbo.

U izvještaju se također navodi da je ustanovljeno da je administrativna struktura sudova u Federaciji, zasnovana na nivou kantona, krajnje neefikasna, te se zahtijeva sveukupno bolje finansiranje sudova, s više slobode odlučivanja sudova o upotrebi sredstava. Pored toga, u izvještaju se sugerije da su sudovi i dužnosnici ministarstava u stanju da riješe mnoge operativne probleme i pozivaju se da procijene i rade na rješavanju problema neefikasnosti u svojim sudovima. Mnoga poboljšanja mogla bi se odmah ostvariti.

"Utvrđili smo da postoji velika mogućnost da se poboljša efikasnost rada sudova", kaže sudija Austbo. "Naše preporuke, ako se po njima bude postupalo, zajedno sa skorim izmjenama procesnih zakona, trebalo bi da imaju veliki uticaj na poboljšanje blagovremenog vršenja sudske funkcije u Bosni i Hercegovini."

Ovaj projekat je finansirala norveška vlada i dio je strategije međunarodne zajednice da se poboljša kvalitet i efikasnost pravosuđa. Ovaj izvještaj se može pronaći na internet

adresi:

<https://www.ohr.int/ijc/pdf/court-admin-report-bos.pdf>